

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE  
OPONENT

Název	Problémové užívání návykových látek mezi migranty arabského původu v České republice
Autor	Aza Tibová
Vedoucí práce	Lenka Šťastná
Oponent práce	Jaroslav Vacek

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
Abstrakt	Abstrakt je poměrně obsáhlý, ale chybí popis výběrové metody a konkrétní výsledky.	3 / max. 5
Odůvodnění a rešerše odborné literatury	Zdůvodnění práce je logické, podpořené aktuální literaturou, citace jsou přiměřené a správné. Zaměření na specifickou komunitu je teoreticky vhodně zarámováno vysvětlením základních pojmů vztahujících se k migraci. Autorka bohužel nereflktuje nejnovější vývoj v terminologii týkající se rizikového užívání drog, zastarávající „problémové užívání“ má i v názvu práce, a související třetí kapitola o problémovém užívání čerpá pouze ze zdrojů starých 15-20 let. V další kapitole v aktuálním přehledu incidence infekčních nemocí nebo dále v popisu prevalence již lidé užívající drogy rizikově nebo injekčně (LDR, LDI) problémové uživatele nahradili. Potřebná a v českém kontextu novátorská je kapitola o drogové situaci v arabských zemích. Bohužel celá teoretická část trpí častými chybami (vysunutí z vazby, opakující se slova, chybějící přísudek apod.), které znesnadňují porozumění textu. Celkově je ale teoretická část obsáhlá, dostatečně propracovaná a odpovídá cíli.	16 / max. 20
Použité metody a logika struktury práce	Použité metody na první pohled odpovídají cíli, jsou dobře zdůvodněny a detailně popsány, popis v podstatě umožňuje replikaci. Jako problematickou ale vnímám kombinaci metodiky RAR s designem zakotvené teorie. Zatímco první přístup pracuje s jakýmkoliv dostupnými daty s cílem popsat aktuální stav a rychle na něj reagovat, smyslem druhého přístupu je porozumět problému do hloubky a vyčerpávajícím způsobem ho vysvětlit. Zatímco první klouže po povrchu a je vázaný na konkrétní čas a prostor, druhý vyžaduje vhléd a zobecňuje, což jde do značné míry proti sobě.	15 / max. 20

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků	<p>Výše popsaný konflikt mezi metodikou RAR a zakotvenou teorií se promítá i do výsledků. Výzkumné otázky nejsou systematicky zodpovězeny, hrubý souhrn odpovědí lze nalézt v podstatě až v diskuzi. Ve výsledcích autorka nejprve uvádí výčet identifikovaných jevů bez další systematizace, to je zároveň jediná část zakotvená ve výpovědích (otevřené kódování, citace všech účastníků v jednom odstavci). Následujících 17 kauzálních modelů coby výsledek axiálního kódování působí spíše jako snaha o vytvoření teorie za každou cenu, protože v modelech je spíše než vazba na data (ačkoliv některé uvedené jevy jsou mezi výsledky otevřeného kódování dříve uvedeny) patrná vazba na teorii (autorka výsledky jednoduše formuluje a provazuje s citovanou literaturou). Nechci zpochybňovat obecnou platnost postulovaných modelů, ale sama autorka si v tomto případě protiřečí, protože v argumentaci pro zvolené metody a výběr výzkumného souboru zobecňování nedoporučuje. Paradigmatický model coby výsledek selektivního kódování zahrnuje všechny jevy bez jasného vzájemného provázání, a je natolik všeobjímající, až je téměř nicneřikající. Je to jakási obecná teorie závislosti v kostce, v níž není patrná přímá vazba na analyzovaná data ani na skutečnou cílovou skupinu.</p> <p>Na druhou stranu jsou autorčiny úvahy podpořené reálnou výzkumnou zkušeností, prezentované výsledky jsou relativně bohaté a odpovědi na výzkumné otázky nakonec nechybí, i když jsou rozesety na různých místech v textu. Praktická doporučení jsou součástí diskuze, srovnání s literaturou je zase přítomno přímo ve výsledcích a kritické hodnocení validity je součástí limitů práce.</p>	20 / max. 30
Etické aspekty práce	Autorka věnuje pozornost etickým otázkám v samostatné kapitole.	10 / max. 10
Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce.	Téma je velice aktuální, praktické a potenciálně využitelné. Práce je úplná, jen text je plný gramatických i stylistických chyb, což zhoršuje čitelnost a ztěžuje porozumění.	12 / max. 15

### Celkové hodnocení úrovně práce

Komentář oponenta (celkové shrnující hodnocení, poznámky)	<p>Předložená diplomová práce je svým zaměřením originální, autorka smysluplně využívá vlastní kulturní odlišnost k prozkoumání specifické cílové skupiny arabských migrantů užívajících drogy. Text trochu trpí skutečností, že (jak předpokládám) autorčiným rodným jazykem není čeština, nicméně diplomová práce i přes časté gramatické chyby splňuje klíčová kritéria. Teoretická část mj. přináší aktuální informace o drogové situaci v arabských zemích, ale zejména ukazuje, že autorka zvládá práci s literaturou i formulaci výzkumného problému. Jako nešťastnou vnímám snahu o kombinaci metodiky rapid assessment and response se zakotvenou teorií. Ačkoliv se autorce podařilo přinést originální a bohatý vhled do užívání drog v komunitě arabských migrantů, všechny výsledky nejsou na první pohled jasně zakotvené v datech a odpovědi na výzkumné otázky jsou v textu spíše skryté za všeobjímající teorií závislosti. I tak ale práce naplňuje dané požadavky a doporučuji ji k obhajobě.</p>	
Doplňující otázky k obhajobě	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stručně shrňte ve své prezentaci odpovědi na čtyři formulované výzkumné otázky.</li> <li>2. Co považujete za největší překážku pro využívání stávajících drogových služeb arabskými migranty? Svou odpověď zdůvodněte a navrhněte řešení.</li> </ol>	
Body celkem	76 / max. 100 bodů	
Navrhované hodnocení	práci doporučuji k obhajobě, celkově hodnotím velmi dobře	
Datum	3. 9. 2023	
Jméno a příjmení, podpis	Jaroslav Vacek	